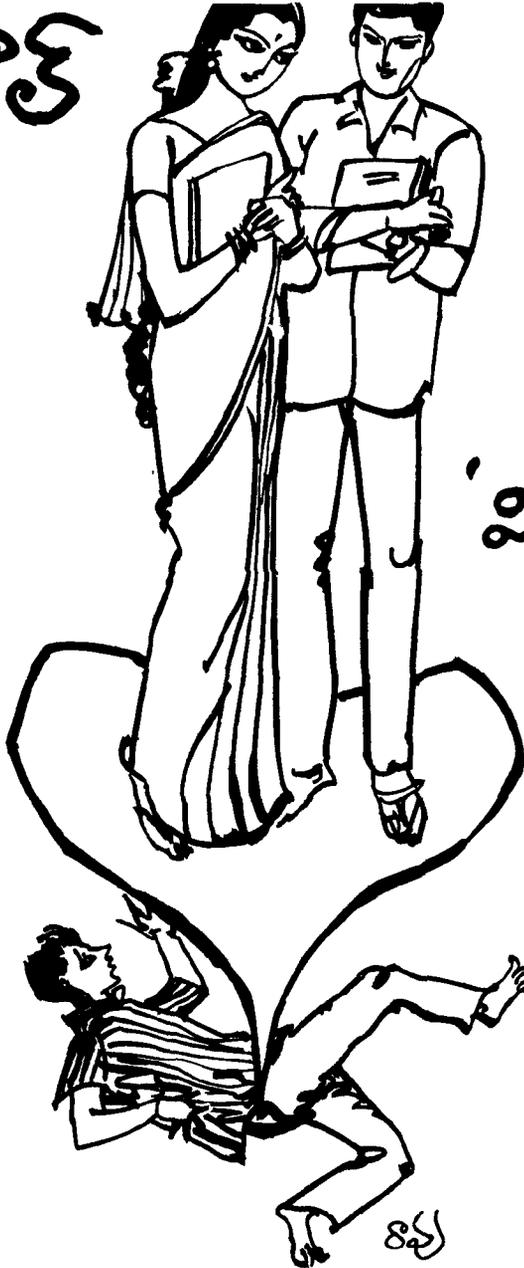

ఘోక

'విషయం'

ఎర్రటి పోస్ట్ డబ్బాకేసి ఎంతో ఆశగా, ఆసక్తిగా చూస్తున్నాడు వెంకట్.

అయిదు నిమిషాలనుండి ఆ పోస్ట్ డబ్బాకేసి చూస్తున్నాడతను.

రోడ్డుమీద పోతున్న జనాభా వెంకట్ కేసి మధ్య మధ్యలో అనుమానపు మొగుళ్ళు చూపులు విసుర్చూ, అరితడలాగా వెళ్ళిపోతున్నాడు.

ఆ పోస్ట్ బాక్స్ దగ్గర కనీసం మళయాళపు సిన్మా పోస్టర్ కూడా లేదు. మరెందుకతను అచట నిలబడినాడు ?

వెంకట్ చేతివారీకేసి చూసుకున్నాడు. నాలుగంటల ఇరవై ఐదు నిమిషాలయ్యింది. ఇంకో అయిదు నిమిషాలలో పోస్ట్ మేన్ వచ్చేస్తాడు. తెటర్స్ అన్నీ కర్రకు చేసి... "ఓకా, ఈకా లేని

పట్ట తొమ్మిది సందుల అవతలికెళ్తుంది." వెచ్చటి నిట్టూర్పు గాఢంగా విడిచి, జం.ం మధ్యలో కలిసిపోయాడు వెంకట్.

చాలా మంది బోల్డు తెటర్స్ పోస్ట్ చేస్తారు. కొన్నింటికి మాత్రం 'రాయల్ ట్రీట్ మెంట్స్' జరుగుతుంటాయి. రాయల్ ట్రీట్ మెంట్స్ అంటే ఏమీ లేవు. సింపుల్ గా మోచేతిని పోస్ట్ డబ్బాలోనికి పోనిచ్చి తెటర్ని జాగ్రత్తగా విడచి, సంతృప్తిపడి, మళ్ళీ మనసూరుకోక సదరు డబ్బామీద మొట్టికాయ వెయ్యటం లాంటివి.

ఇలాంటి మహత్తర కార్యక్రమాలనంతరం కూడా ఆ తెటర్ గమ్యాన్ని చేరుతుండా లేదా అని అనుమానపడటం సహజం.

(వస్తుతం వెంకట్ ఆలోచనలు దానికి

పూర్తిగా విదుర్దం. తెటర్ డబ్బాలో వెయ్యని క్షణం, అదేంత త్వరగా గమ్యం చేరితే అంత బాగుంటుందనుకున్నాడు. ఉత్తర మేసిన పుత్రర క్షణం అది పోస్ట్ డిపోర్ట్ మెంట్ వారి ఇంద్రజాల మహేంద్రజాల చేతివారానికి తోసయ్యి, చేరక పోతే బాగుణ్ణా అనుకుంటున్నాడు.

కాని అంతలోనే అతడి మనస్సు, ఆ ఆలోచనని పూర్తిగా కొట్టివడేసింది. 'అమ్మో! ఆ తెటర్ తనెంత కష్టపడి, వ్రాసాడు! నిన్న రాత్రి 'జనరంజని' అంతా ఓపిగ్గా విని, వచ్చిన ఆ ప్రేమ పాటల్లోని ప్రేమ పదాలన్నింటిని నోట్ చేసి, ఆ తర్వాత సెకంట్ షోకి, 'ఏయస్సార్' రొమాంటిక్ సిన్మాకిపోయి, ఆ డైలాగ్స్ అన్నీ బట్టిపట్టి... రాత్రంతా నిద్ర పోకుండా, సిగరెట్లు తగలేసి, గంటస్థర కష్టపడి, ఈ ప్రేమ తేలి తయారు చేసాడు. ఇది చేరక పోవటమే' అనుకున్నాడు వెంకట్.

ఆలోచనల నుండి బయటపడి, బజార్లోని జనంకేసి చూసాడు వెంకట్.

'అందాలన్నీ' తిరిగ్గా కబుర్లు చెప్పకుంటూ, పూలు కొనుక్కుంటూ వెళ్ళిపోతున్నాయి. వారి వేనకే బుద్ధిపంతుల్లా అందాల్ని పోలో అవుతున్నారు 'డ్యూటీ' కానిస్తే బుళ్ళు.

కామెంట్ చేయటానికి ప్రయత్నించాడో కొంటె కుర్రాడు. "మేరా దిత్! నువ్వలా పూలు కొంటుంటే, నా 'దిత్' వేనే స్వయంగా పూలు కొనివ్వలేకపోతున్నందుకు నన్ను కోప్పడుతుంది" జేబు దగ్గర భద్రంగా చేతిని వుంచుతూ, డైలాగ్ చెప్పాడా కుర్రాడు. అతడి 'దిత్' కోప్పడటం సంగతేమో కాని, అతగాడి 'అందం' మటుకు నిజంగానే కోప్పడి, చీనాట్లు పెట్టింది.

'అందాలు నిర్ణయులు', అది చూసి, అనుకున్నాడు వెంకట్.

"అందాలే కాదు, ఆ హార్నాద్ కూడా పూదయం లేని వెధవ. ప్రేమ గూర్చి తెలియని ఫాక్."

అడవాళ్ళపై 'కామెంట్స్' చేయడమన్నది కుర్రాళ్ళ జన్మహక్కు. ఈ స్వతంత్ర భారత 'డ్యూటీ కానిస్తే బుళ్ళు'గా తను, తన హక్కును వినియోగించుకుంటుంటే, కోప్పడు తాడా? పైగా 'క్లాసు' తీసుకుంటాడా? వాడేమన్నా బుద్ధుడా, శంకరాచార్యుడా! వాడి బోధ విని తను మారిపోవడానికి ?

వాడే కదూ తనిలా తెటర్ వ్రాయడానికి కారణం. కసిగా పళ్ళు కొరుక్కున్నాడు వెంకట్. "అసలే పోస్టల్ రేట్లు పెరిగిపోయి, ప్రేమికు లందరూ ఏడుస్తుంటే, తన చేత డబ్బులు ఖర్చు పెట్టిస్తాడా? రేపిపాటికల్లా గురుడి మొహం ఆయ్యర్ హోటల్లో పెసరట్టులా మాడిపోతుంది" అనుకుని, నవ్వుకున్నాడు.

అటోమేటిగ్గా అతనికి గడియారపు ముళ్ళు కింద కరిగిపోయిన 'నిన్న' గుర్తుకొచ్చింది.

నిన్న ఇంచుమించు ఇదే వేళలో -

పూర్వ

“హలో హర్షాద్ ! బాబునావా !”
ముఖానికి పొడరదుద్దు కుంటున్న హర్షాద్ ప్రక్కకి తిరిగాడు. స్వేయిల్ గా సిగరెట్ కాలుస్తూ, నిలబడి వున్నాడు వెంకట్.

“హలో ! గుడ్ ఈవెనింగ్ ! ఏమిటి సంగతులు ?”

“ఏమున్నాయి ! ఈవెనింగ్ కదా, అలా బీచ్ దగ్గరకి పోదామని” చిద్విలాసంగా నవ్వేస్తూ, అన్నాడు వెంకట్.

“షికారుకా? ఇవ్వాలే కదా మన ఎగ్జిక్యూటివ్ టైమ్ పేటివీల్ వచ్చింది. ఇంకో రెండు నెలలు కూడా లేవు శ్రద్ధగా చదవకపోతే పానవటం కష్టం.”

“బాబోయ్ ! మహామభావా ! బుద్ధి తక్కువై కదిలింది. నాకు తెల్సు నువ్వొట్టి ‘బూటీ’ ముందరివి [వెంకట్ డిక్షనరీలో బూటీమంతుడనగా ముసలి బుద్ధులున్న వాడని భాష్యం] ఏదో అడిగాను కనుక ఈ ఒక్కసారికి రా!” చేతులు జోడిస్తూ, అన్నాడు వెంకట్.

బయల్ దేరుక తప్పింది కాదు హర్షాద్ కి. బీచ్ వైపు నడవటం ప్రారంభించారద్దరూ.

“అహో ! ఏ పూర్వజన్మ సుకృతమోగాని, యిలా సాయంకాలపు సౌందర్యాన్ని వీక్షించే అదృష్టం కలుగుతోంది” చెప్పాడు వెంకట్.

“జీవమే వెంకట్ ! ఈ సాయం సంద్య, సాయంకాలపు సౌందర్యం దూరంగా తరిమికొద్దున్న నిశీధికాంత, గూళ్లకి చేరుకుంటున్న పక్షులు...”

“స్టాప్, స్టాప్ ! ఆ పక్షులు గొడవ వదిలేసేయ్. ఇలా నేలమీది ‘బ్యూటీ బర్డ్స్’ని చూసి, తరించు తండ్రి !”

“వెదవబుద్ధి, సువ్వునూ ! వాళ్లని చూసి, ఎందుకు మీరలా మారిపోతారో నాకర్థం కావటం లేదు.”

హర్షాద్ మాటలకి కోప మొచ్చింది వెంకట్ కి. “ఇదిగో ! నువ్వెంత తెలుగు బి. ఎ. లయినా యిలా పెద్దన ప్రవరాణ్యుడి ఫోజులు కొట్టుమాకు.

అందర్ని చూసి, ఆ రాధించడానికి, కళాపౌదయముండాలి. నువ్వొట్టి జడపదార్థాన్ని, మళ్లీ నీ జన్మలో ఎప్పుడైనా చూడగలవా ఈ అందర్ని? ఇలా మాస్తూ పోతుంటే మన ‘ధిలో’కి ఎంత ‘ఫ్రీల్’గా వుంటుందో ఆలోచించావా ?”

ఏదో అనబోయాడు హర్షాద్. అతని మాటలకి అడ్డుతగిలాడు వెంకట్. “సువ్వుండు కాసేపు ఇంద్రధనుస్సు కదిలి వస్తోంది.”

వెంకట్ మాటలకి ఆశ్చర్యపోయి, ఆకాశం లోకి అయోమయంగా చూడసాగాడు హర్షాద్ “ఏదీ, ఎక్కడా ఇంద్రధనుస్సు ?”

“ఆకాశంలోనే కాదు, భూమ్మీద కూడా ఇంద్రధనుస్సు లుంటాయి” దూరంగా వేలితో చూపిస్తూ, చెప్పాడు వెంకట్.

దూరంగా కొంతమంది అమ్మాయిలు రంగు రంగుల చీరలు చుట్టుకుని ఏవేవో కబుర్లు చెప్పకుంటూ కదలిపోతున్నారు.

వెంకట్ ఉద్దేశ్యంలో ఇంద్రధనుస్సు అనగా ఇంతులని భావం.

“ఇంద్రధనుస్సు ఉండేది షణకాలమేరా బ్రదర్, అలాంటిదే మీ ‘అ. ఆ’ కూడా” అన్నాడు హర్షాద్.

“అ. ఆ. నా ?” ఆశ్చర్యపోయాడు వెంకట్.

“అ. ఆ. అనగా అందాం ఆరాధన. ఇంకా స్పష్టంగా చెప్పాలంటే బీటు కాయటం.

ఎవరో ఒక అందమైన అమ్మాయిని చూసి, ఆ అమ్మాయి అందానికి ఆకర్షించబడి, ప్రేమించామనుకుంటారు. ఆ తర్వాత ఆ అమ్మాయి అంగరక్షకుడి ద్వారా వేబడతారు.

ఆ అమ్మాయి ఎక్కడికైతే, అక్కడి కెళ్తారు. అలా ఓ ఆరువారాలు గడిపి, తెగించి, లవ్ లెటర్ వ్రాస్తారు. ఆ లేఖ చిత్తు బుట్టకి టిఫెన్ కాబడుతుంది. అంతే, మీ ప్రేమతీగలు తెగిపోతాయన్నమాట. ఆపై దేవదాసు ఫోజు కొట్టి, సిగరెట్లు తెగ కాల్చేస్తారు. మళ్లీ ఇంకో అమ్మాయికి ... మొదలెడతారు.

కాని ప్రేమన్నది ఒక అపురూప భావన. మీలాంటి వాళ్ళందరూ కలసి, దాన్ని ఖాసీ చేస్తున్నారు. నిజమైన ప్రేమని వెల్లడించడానికి ఎంతో గుండె ధైర్యం కావాలి. ప్రేమించబడటమనేది ఒక వరం” హర్షాద్ మాటలకి అదిరిపోయాడు వెంకట్. అంతే కాకుండా, అరికాలి మంట నెత్తికెక్కిందికూడా.

“అరి దుర్మార్గుడా ! నాకే ‘ప్రొగ్రామ్’ పెడతావా ! మా ప్రేమ గూర్చి నీతులు చెబుతావా ? సరే, కాస్కా” అని కసిగా అనుకుని,

ఖద్వోత విద్వోత మానమండలంబువోలే మండిపడి, ‘దుర్గ్’కి లవ్ లెటర్ వ్రాయటం మొదలెట్టాడు.

కనకదుర్గ్ పేరుకి తగ్గట్లుగానే మహాంకాలి. పేరు కొద్దిగా అందంగా లేకపోయినా, మనిషి నటుకు అందంగానే వుంటుంది. ఆమె అంటే అందరికీ భయమే.

అటువంటి చండీరాణికి, హర్షాద్ పేరుతో తావున్న లవ్ లెటర్ వ్రాసి, పోస్టల్ పడేసాడు ...

ఆ లేఖ రేపు మధ్యాహ్నం కల్లా అందుతుంది. అది అందుకోగానే కనకదుర్గ్ కళ్ళలో ‘కోధరేఖ’ కదలాడి, జలపాతం వలె కదలి, హర్షాద్ పై కరాళీ తాండవమాడేస్తుంది. “కళ్ళలో నిప్పులు కురిపించి, హర్షాద్ ను ఆర్యేయటం తద్యం.”

ఎన్నెన్నో పూహించుకొంటూ, ఆ రాత్రి హాయిగా పడుకున్నాడు వెంకట్.

* * *
వెంకట్ ఊహించిన ‘రేపు’ రానే వచ్చేసింది.

మార్చింగ్ షో ఒక పాత ఇంగ్లీష్ సిన్మా చూసి, మధ్యాహ్నం మూడుగంటల ప్రాంతాన కాలేజీకెళ్ళాడు వెంకట్.

క్లాస్ మామూలుగానే వుంది. సంచలనం ఏమీ కన్పించలేదు. కనకదుర్గ్, హర్షాద్ ల కోసం ఆత్రంగా వెదికాయి వెంకట్ కళ్ళు.

వారిద్దరూ ఎక్కడా కన్పించలేదు. “ఏమయ్యారబ్బా ! ఆఁ ! మనోడి జాతకం ప్రిన్సిపాల్ రాసేస్తున్నాడేమో” అనుకుని, ప్రిన్సిపాల్ రూమ్ దగ్గరకెళ్ళాడు. అక్కడా ఏమీ సంచలనంలేదు.

ప్యూన్ కొండయ్యని పిల్చి, “ఇవాళ ఎవర్నయినా డిబార్ చేసారా ?” అనడిగాడు.

దానికి ప్యూన్ యిచ్చిన జవాబు పూర్తిగా వెంకట్ ని నిరాశ పర్చింది.

అలాంటిదేమీ ఆరోజు జరగలేదు. మరైతే కనకదుర్గ్ తన అన్నయ్యతోనో, తమ్ముడితోనో, హర్షాద్ ని కొట్టించిందా ? ప్రశ్నించుకుని, “అలాగే అయివుంటుంది” అనుకుంటూ, బోటని లేట్ మీదుగా వస్తుంటే, వకవకాసపులు నిస్సించాయి.

చుట్టుకున్న తొంగి చూసాడు వెంకట్.

అంతే ! అతడి కళ్ళు బైర్లుకమ్మాయి. హర్షాద్, కనకదుర్గ్ ప్రక్కప్రక్కనే ... ఒకరి వళ్ళు మరొకరికి తగిలేంత దగ్గరిగా నిలబడి, కబుర్లు చెప్పకుంటున్నారు.

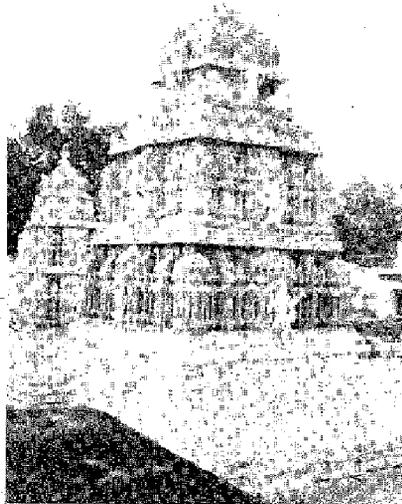
కనకదుర్గ్ లోగొంతుకో అంటుంది. “మమ్మల్నేనాటి నుండో ప్రేమిస్తున్నా. మీరన్నా, మీ ప్రవర్తన అన్నా నాకు మహా యిష్టం. కాని ఇన్నాళ్ళూ మీ వైపు మండి ఏమీ చలనం లేదు.

కాలోరగం..!

గతాన్ని జీర్ణించుకుని
నేటిని కబళిస్తూ—
రేపటికి ఆరులు
చాస్తూ—
సాగిపోతుంది
కాలోరగం—!
అనంత వేగంతో
ముందుకు.

— డి. సి. కేశవరావు

దక్షిణాదిలో రెండవ రామేశ్వరము!

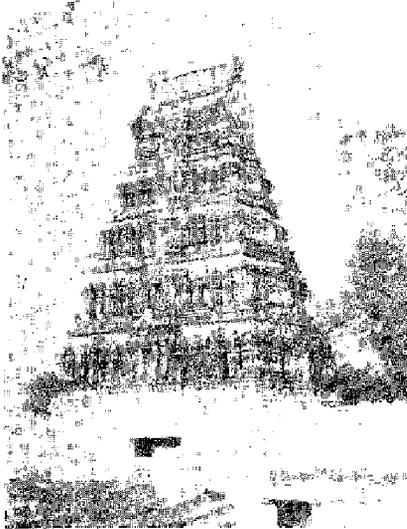
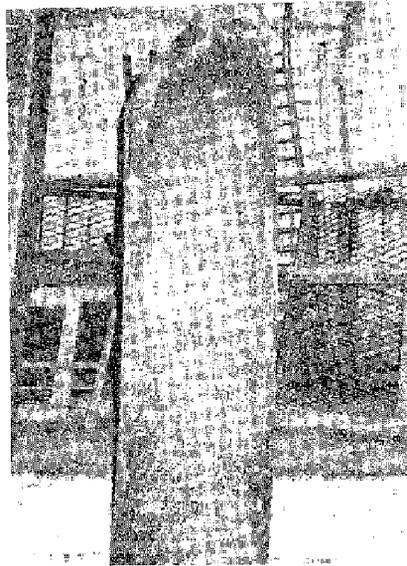
వధాన ఆలయ గోపురం

తీడం జిల్లాలో ప్రాద్దుటూరు పట్టణము నానుకొలి పరిశ్రమ పెర్చావది ప్రవహిస్తున్నది ఒకనాడీ ప్రాంతము అరణ్యమయము ఈ ప్రాంతములోనే వెలిసిన అత్యంత పురాతన ఆలయమే "రెండవ రామేశ్వరం"గా ప్రసిద్ధి చెందినది ప్రకృతి శోభలకి అలవాలమై మర్రి, మద్ది, మారేడు, పరుగుడు చెట్లతో విశాలమైన ఇసుక మైదానములతోనున్న ఈ ప్రాంతములో, త్రేతాయుగములో శ్రీరామచంద్రునిచే ప్రతిష్ఠింపబడినదీ శివాలయమునందలి 'శివ లింగము' ఇది ఇసుక లింగముగా ప్రసిద్ధి చెందినది రావణ సంహారానంతరము శ్రీరాముడు సీతా, అక్షయిణ, హనుమంతులతో పురోహితుడైన వశిష్ఠునితో కలిసి పెన్సానది ప్రాంతమున, నది వెంబడే వయనిపూ ప్రాద్దుటూరు ప్రాంతానికి చేరేసరికి సూర్యుడు ఉదయింపూ పున్నాడట

అప్పడొక మార్జాలము రాముని కాళ్లకర్ణము నడవడము గమనించిన పురోహితుడు దివ్య దృష్టితో తిలకించి, ఆ మార్జాలము రావణుని ప్రేతాత్మగా తెలుసుకుని దానిని సంహరింపుమని కోరగా శ్రీరాముడు బాణముతో ఆ మార్జాలమును సంహరించాడు

పిల్లని చంపిన పాప పరిహారము శివ లింగాన్ని ప్రతిష్ఠించడానికి శ్రీరాముడు హనుమంతుని కాశికీ వెళ్లి శివలింగము తెమ్మని ఆజ్ఞాపించాడు మహారాము దాటిపోతున్నా హనుమంతుడు రాకపోవుటచే ప్రక్కనున్న నదిలోని ఇసుకతో లింగమును చేసి, ప్రతిష్ఠ చేసెను మరికొంతసేపటికి హనుమంతుడు కాశినుండి శివలింగముతో వచ్చి, ప్రతిష్ఠ జరిగినదని గ్రహించి, రామభద్రునిపై కినుకతో నొకమూల కూర్చొనెను శ్రీరాముడు హనుమంతుని శాంతింపజేసి, ఆయన తెచ్చిన లింగమునుకూడా దాని ప్రక్కనే ప్రతిష్ఠించి, మొదట హనుమంతునిచే తీసికొనిరాబడిన లింగమునకే పూజాదికములు జరుగుతాయని చెప్పగా

పల్లవ రాజులనాటి శిలాశాసనం

గాలిగోపురం

హనుమంతుడు సంతోషమున గంతులు వేసినట త్రేతాయుగము గడిచి, ద్వారము దాటి, కలియుగము వచ్చిన తరువాత, ఈ ఆలయము కొంచెంభివృద్ధి చెందింది పల్లవరాజులకాలములో ప్రాకారగోపురములు అభివృద్ధి చెందినట్లు శాసనాధారము కలదు కానీ శ్రీరామచంద్రునిచే ప్రతిష్ఠించబడిన మొదటిలింగము రామేశ్వరముగా ప్రసిద్ధి చెంది పూజలందుచుండగా, రెండవ లింగము ప్రాద్దుటూరులోని రామేశ్వరములో రెండవ రామేశ్వరముగా ప్రసిద్ధి చెంది, భక్తుల నాకర్షించుచున్నది ప్రాద్దు పాడివెడివేళ మార్జాలమును సంహరించిన ఈ ప్రదేశము ప్రాద్దుటూరుగా అభివృద్ధి చెందినదని స్థల పురాణము చెప్పుచున్నది భారతదేశములో శ్రీరామనిచే విజయ ప్రాప్తికై ప్రతిష్ఠింపబడిన మొదటి శివ లింగము తమిళనాడులోని రామేశ్వరముకాగా, ఆ మహాపురుషునిచే ప్రతిష్ఠింపబడిన రెండవ శివ లింగము ప్రాద్దుటూరు నందలి రెండవ రామేశ్వరముగా నిలిచిపోయినది

— వి. వీరాశెట్టి

ఇన్నాళ్ళకిలా ఆ లవ్ లెటర్ ద్వారా—' ఇంక ఆ తర్వాత మాటలు విసబుద్ధెయ్యలేదు వెంకటకీ *

ఆ రోజు సాయంత్రం వెంకట్ ఒంటరిగా కూర్చుని వున్నప్పుడు, వచ్చాడు హర్షార్ "ధ్యాంకూర్ బదర్! ఎన్నాళ్ళనుండో నేను దుర్గని ప్రేమిస్తున్నాను కానీ చెప్పలేక పోయాను

ఇవాల 'దుర్గ' తనకొచ్చిన లవ్ లెటర్ని చూపించింది వ్రాతని బట్టి, నువ్వేనని తెలిసి

అంకితం
ఈ కథకి పడియా ఇచ్చిన మిత్రుడు గుర్నాదీ కృతజ్ఞతలతో — రచయిత

పోయింది అధికం నాకా పోస్తే జీ ఖర్చు కూడా లేదు ఏమైనా మమ్మల్నిద్దర్నీ ఇలా కలిపినందుకు నీకు నా శతకోటి కృతజ్ఞతలు " ఆ ముక్క చెప్పి, వెళ్ళిపోయాడు హర్షార్

కనుమరుగవుతున్న ఆతడికేసి మాస్తూ, "హూల్"ని కసిదీరా తనని తిట్టుకున్నాడు వెంకట్